

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 18
IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W TARNOWIE

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie.

W tworzeniu programu wykorzystano Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 –styczeń 2021).

I. WSTĘP

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 w Tarnowie tworzą spójną całość ze statutem szkoły (w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego), szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane

w podstawie programowej. Ważnym (wręcz koniecznym) elementem działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej. Podejście takie opiera się na założeniu, iż wychowanie to zadanie realizowane i w rodzinie, i w szkole, szkoła zaś w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania wzmacniają i uzupełniają działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- analizy sprawozdań z działalności dydaktyczno-wychowawczej, składanych przez nauczycieli po zakończeniu pierwszego półrocza i na koniec roku szkolnego,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych) szkoły,
- wniosków, spostrzeżeń, uwag nauczycieli, uczniów, rodziców (formułowanych podczas rozmów z nimi) rozmów z wychowawcami i nauczycielami przedmiotów, rodzicami, uczniami,
- innych dokumentów (np. zapisy w dziennikach lekcyjnych).

Nadrzędnym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważny element realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie to kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu (z programem winni zostać zapoznani wszyscy członkowie społeczności szkolnej: uczniowie, rodzice, pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły),
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),

- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

II. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest również przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet przyznaje się profilaktyce i działaniom pomocowym wspierającym psychicznie uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń, który kończy szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów, wyróżnia się wysoką kulturą osobistą,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu, miasta oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,

- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, wchodzenie na drogę uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

IV. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju skierowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym także w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej otrzymywanego od osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno -pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości (uwzględniającego takie wartości jak: dobro, prawda, piękno) oraz docenienie znaczenia zdrowia, poczuciu sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym dobro, prawda i piękno, zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami/opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, relacji pomiędzy samymi nauczycielami, pomiędzy nauczycielami, a rodzicami/opiekunami; wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz wychowawcami i innymi nauczycielami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców/opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych, które mają na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).
- 12) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych reprezentowanych przez uczniów cudzoziemców

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców/opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców/opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności intra- i interpersonalnych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców/opiekunów w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży oraz innych zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców/opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz informacji na temat innych zagrożeń cywilizacyjnych a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców/opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców/opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności czy satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja) po miesiącach nauczania zdalnego,
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- uświadomienie niebezpieczeństw związanych z grami komputerowymi, nadmiernym (często niekontrolowanym) korzystaniem z telefonu komórkowego, Internetu, mediów społecznościowych itp.,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

V. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie: zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań, wspierających kondycję psychiczną uczniów
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania i umacniania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców, specjalistów i pedagoga czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich liczbę, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),

- czuwa nad wykorzystaniem zajęć z wychowawcą do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”; rekomendowane są zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej),
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, pedagoga, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- w porozumieniu z radą rodziców opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie,

3. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
 - wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi instytucjami i osobami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy lub podejmujących ją po dłuższej przerwie,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z Poradnią Psychologiczno- -Pedagogiczną w Tarnowie oraz Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli i wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny)
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Radzie Rodziców SP18 uchwalają (w porozumieniu z Radą Pedagogiczną SP18) Program Wychowawczo--Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie.

8. Samorząd uczniowski:

- jest – w porozumieniu z dyrektorem – inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców SP18 i Radą Pedagogiczną SP18,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu

VI. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Ważnym elementem scalającym szkolną społeczność i pozwalającym realizować szereg zadań wychowawczych jest celebrowanie uroczystości szkolnych i świąt państwowych oraz innych wydarzeń ważnych w życiu klasy, miasta, regionu, kraju, Europy czy świata. Mogą one przyjmować różną formę, a w okresie pandemii COVID-19 ich obchodzenie musi uwzględniać aktualną sytuację epidemiczną i zasady reżimu sanitarnego. Wśród uroczystości obchodzonych w roku szkolnym 2022/2023 przewidziano m.in.:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, ślubowanie klas pierwszych,
- obchody wybuchu II wojny światowej
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Szkoły (tzw. Dzień Patrona”),
- Narodowe Święto Niepodległości,
- andrzejki klasowe/szkolne,
- mikołajki klasowe,
- klasowe spotkanie opłatkowe,
- szkolny wieczór kolęd,
- szkolne walentynki,
- pierwszy dzień wiosny,

- Dzień Sportu,
- Dzień Ziemi,
- Międzynarodowy Dzień Tańca
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja,
- Międzynarodowy Dzień Dziecka
- Szkolny Dzień Zdrowia i Bezpieczeństwa
- pożegnanie uczniów klas ósmych,
- zakończenie roku szkolnego.

Szczegółowy harmonogram uroczystości stanowi załącznik do programu.

VII. CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych; zmotywowanie uczniów do udziału w zajęciach wspomagających realizowanych w pierwszym półroczu w ramach dotacji celowej.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
4. Utrzymanie dobrej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zapobieganie długim nieusprawiedliwionym absencjom.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Integracja zespołów klasowych (ze szczególnym uwzględnieniem klas pierwszych i oddziałów, w których pojawili się nowi uczniowie) .
2. Reintegracja w klasach wyższych.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
 2. W I półroczu wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 3 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
 - 100% uczniów zna reguły sanitarne obowiązujące w czasie epidemii COVID-19.
 - 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

2. Przeprowadzenie w klasach IV – VIII zajęć psychoedukacyjnych na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji. Wskazanie konstruktywnych sposobów rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.
3. Przeprowadzenie we wszystkich klasach zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji oraz sposobów radzenia sobie z „trudnymi” emocjami.

Obszar rozwoju duchowego:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości zawartych w przepisach prawa wewnątrzszkolnego.
2. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Zadania w obszarze wychowania i profilaktyki realizowane w szkole

SFERA INTELEKTUALNA

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Rozpoznanie możliwości, wiedzy i umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	• Przeprowadzanie (za pomocą różnych narzędzi – wzależności od potrzeb, specyfiki przedmiotu i możliwości uczniów) diagnoz wstępnych. • Obserwacje podczas bieżącej pracy. • Przeprowadzenie próbnych egzaminów w klasach ósmych oraz badanie wyników nauczania w wybranych klasach ze wskazanych przedmiotów.	• nauczyciele zajęć edukacyjnych, wychowawcy • jak wyżej • dyrektor	• wrzesień 2022 r. • cały rok • zgodnie z harmonogramem zamieszczonym w planie nadzoru pedagogicznego
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	• Przygotowanie w zespołach przedmiotowych propozycji zajęć pozalekcyjnych. • Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów. • Wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, warsztaty, wykłady itp. ; udział w życiu kulturalnym miasta.	• przewodniczący zespołów przedmiotowych • nauczyciele dodatkowo pracujący z uczniami	• wrzesień 2022 r. • zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby

	• Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. •Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnychobserwowanych przez dyrektora lub/i wicedyrektora z wykorzystaniem aktywizujących metod i technik pracy. •Korzystanie z możliwości ”Labolatorium Przyszłości” •Praca w różnych formach z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych (w tym z uczniami posiadającymi opinie i orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne , uczniom, którzy pobierali naukę za granicą)	•osoby odpowiedzialne za przygotowanie konkretnych uroczystości • wychowawcy i nauczyciele zajęć edukacyjnych •nauczyciele •dyrektor, pedagog, pedagog specjalny	• w miarę potrzeb i w odpowiedzi na ofertę odpowiednich instytucji• zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości • zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego •cały rok szkolny •cały rok szkolny
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień (w zwłaszcza w kontekście wyboru szkoły ponadpodstawowej	• Zajęcia z orientacji zawodowej w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy klasy (na wszystkich poziomach), zajęć świetlicowych i zajęć z doradztwa zawodowego (w klasach siódmych i ósmych). • Przemyślane (poprzedzone rozpoznaniem potrzeb zespołu i opracowaniem programu) prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.	•wychowawcy klas, •wychowawcy świetlicy szkolnej, •doradca zawodowy •pedagog szkolny, •pedagog specjalny •nauczyciele prowadzący zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia w	• zgodnie z planem zajęć wychowawcy klasowego, planem zajęć świetlicy oraz harmonogramem zajęć z doradztwa zawodowego dla uczniów kl. 7. i 8. • opracowanie programu do 20 września 2022 r.; prowadzenie zajęć zgodnie z planem dla poszczególnych klas i nauczycieli –

		ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły	przez cały rok
Kształtowanie postawy twórczej i stworzenie warunków do prezentacji dorobku uczniów	• Prezentowanie prac plastycznych uczniów na tablicach ściennych i gablotach znajdujących się w klasach i na korytarzach; częsta zmiana ekspozycji.	•nauczyciele wskazani przez dyrektora – zgodnie z przydziałem dodatkowych czynności	• cały rok
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	• Ćwiczenia praktyczne podczas lekcji języka polskiego, historii, ew. innych przedmiotów. • Klasowe debaty nt. wartości i zasad wolontariatu: - w klasach 5. i 6. – na zajęciach z wychowawcą - w klasach 7. i 8. – na lekcjach religii	•nauczyciele języka polskiego, historii, ew. innych przedmiotów • wychowawcy klas 5. i 6., •katecheci uczący w kl. 7. i 8.	•na bieżąco •pierwsze półrocze •pierwsze półrocze
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie uczniom oraz ich rodzicom/opiekunom wagi edukacji i znaczenia wyników egzaminów zewnętrznych	•Zajęcia do dyspozycji wychowawcy klasy oraz zebrania z rodzicami poświęcone tej tematyce.	•wychowawcy	•zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	• Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	•wychowawcy	• zgodnie z planem pracy wychowawcy klas

SFERA MORALNA

Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	• Działalność charytatywna (włączanie się do akcji ogólnopolskich i regionalnych, organizowanie przez samorząd uczniowski własnych akcji). • Wolontariat szkolny opracowanie programu działania na rzecz różnych grup osób potrzebujących, np. seniorów, niepełnosprawnych, samotnych)	•samorząd uczniowski •opiekun SU •opiekun SU, opiekun wolontariatu, •wolontariusze	•zgodnie z potrzebami • Działalność zgodnie z opracowanym programem
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	•Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych (w tym udział reprezentacji szkolnej w miejskich obchodach świąt państwowych, ważnych rocznic, wydarzeń historycznych). • Zajęcia na temat patriotyzmu w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy klasy.	• nauczyciele wskazani w kalendarzu uroczystości szkolnych jako odpowiedzialni za poszczególne działania oraz opiekun SU i opiekun pocztu sztandarowego • wychowawcy klas	• zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych • zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy

	• Akcentowanie tematyki patriotyzmu na lekcjach języka polskiego, historii, religii, etyki, wiedzy o społeczeństwie, przyrody, geografii i – w miarę możliwości – innych przedmiotów.	• nauczyciele zajęć edukacyjnych	• na bieżąco
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	• Tematyczne wycieczki przedmiotowe, w tym wyjścia do muzeów, do galerii, na wystawy, do kina, do teatru, na przeglądy artystyczne. • Poświęcone tej tematyce zajęcia do dyspozycji wychowawcy klasy. • Udział w miejskich i regionalnych imprezach kulturalnych.	• nauczyciele zajęć edukacyjnych i wychowawcy • wychowawcy • zainteresowani nauczyciele zajęć edukacyjnych i wychowawcy	• cały rok – w zależności od potrzeb i zgodnie z tematyką zajęć z poszczególnych przedmiotów • zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy • w miarę możliwości i zgodnie z harmonogramem imprez przygotowanym przez instytucje działające w dziedzinie kultury
Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata; wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	• Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. • Wprowadzanie wiedzy dot. odrębności kulturowej wybranych krajów europejskich i pozaeuropejskich na lekcjach języków obcych. Ekspozowanie ciekawostek dotyczących Ukrainy, krajów anglo-, niemiecko- i hiszpańskojęzycznych na tablicach ściennych. • Udział w miejskich, regionalnych i ogólnopolskich imprezach (w tym konkursach) propagujących tę tematykę.	• wychowawcy klas • nauczyciele języków obcych propagujących tę tematykę. • wychowawcy klas • zainteresowani nauczyciele zajęć edukacyjnych i wychowawcy	• zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy • na bieżąco • w miarę możliwości i zgodnie z harmonogramem imprez przygotowanym przez podmioty zewnętrzne
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji,	• Wykorzystanie na lekcjach języka polskiego	• nauczyciele języka	• zgodnie z planem pracy, przy okazji

odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	tekstów poruszających tę tematykę. Pokazywanie „granic tolerancji”. • Ukazywanie na lekcjach języka polskiego, historii, religii, etyki (ew. innych przedmiotów) działalności osób (postaci historycznych i/lub fikcyjnych), które mogą stanowić wzór wspomnianych postaw. • Zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu (międzyprzedmiotowego ?) dotycz. wspomnianego zagadnienia. • Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	polskiego • nauczyciele zajęć edukacyjnych • przewodniczący zespołu nauczycieli przedmiotów humanistycznych • wychowawcy klas	omawiania tekstów literackich (ew. innych tekstów kultury) poruszających tę tematykę • na bieżąco, zgodnie z planem pracy pozwalającym wykorzystać stosowne materiały źródłowe • do uzgodnienia
Promowanie zdrowego stylu życia.	• Prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na innych niż szkolne obiektach sportowych (basen, lodowisko, stadiony miejskich klubów sportowych, siłownie itp.). • Realizacja innowacji programowej „Tańczyć każdy może”. • Spotkania z dietetykiem i/lub lekarzem i/lub rehabilitantem. • Zachęcanie do częstego picia wody (także podczas zajęć lekcyjnych, z uwzględnieniem zasad bhp i kultury). Udostępnianie wody czystej, zdatnej do picia. • Wprowadzenie elementów gimnastyki korekcyjnej na wszystkie zajęcia wychowania	• nauczyciele wychowania fizycznego • p. Ewelina Giża • wychowawcy klas • wszyscy pracownicy szkoły • nauczyciele wychowania fizycznego	• co najmniej dwa razy w półroczu • cały rok • zgodnie z potrzebami , w zależności od stwierdzonych potrzeb danego zespołu klasowego • cały rok • cały rok

	fizycznego. • Zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców, nauczycieli biologii oraz zajęć wychowania fizycznego. . • Prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na świeżym powietrzu (przynajmniej 1 raz w miesiącu, z odnotowaniem tego faktu w dzienniku lekcyjnym) • Dzień sportu • Dzień piłki nożnej • Dbanie , aby w sklepiku szkolnym były asortyment zdrowych artykułów spożywczych. • Zachęcenie uczniów do szkolnej fluoryzacji, wznowienie działalności Szkolnego Klubu „Wiewiórka”	• nauczyciele wychowania fizycznego • nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, wychowawcy klas . • nauczyciele wychowania fizycznego i edukacji wczesnoszkolnej • nauczyciele wf • dyrektor szkoły • higienistka szkolna • p.Izabela Szczepańska	• zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy/nauczyciela przedmiotu . • co najmniej 1 raz w każdym miesiącu • 6 kwietnia 2023 r. • 10 grudnia 2022 r. • cały rok • do uzgodnienia
--	---	--	---

SFERA SPOŁECZNA

Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	• Omówienie postanowień statutu szkoły i regulaminów szkolnych. • Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. • Organizacja Święta Szkoły wraz z imprezami towarzyszącymi. • Włączenie uczniów kl. 4.-8. do organizacji i przeprowadzenia dni otwartych szkoły	•wychowawcy, nauczyciele zajęć edukacyjnych prowadzonych w pracowniach i obiektach sportowych, nauczyciele świetlicy, biblioteki •wychowawcy klas • osoby wskazane w kalendarzu imprez szkolnych •koordynator projektu	• pierwszy tydzień nauki; potem przypominanie w razie potrzeby . • zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy • 26 listopada 2022 r. • marzec 2023 r.
Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	• Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. • Kurs mediacji dla uczniów chętnych.	• pedagog szkolny i opiekun samorządu uczniowskiego w porozumieniu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie i	• W uzgodnieniu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie i Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie

		Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie; realizacja zadania zależy będzie od możliwości ich przeprowadzenia przez kadrę ww. instytucji	
Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wybory do samorządu uczniowskiego, wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego	opiekun SU, wychowawcy klas	wrzesień 2022 r.
Doskonalenie kultury bycia.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy klas	cały rok szkolny
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	- Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt. - Wycieczki krajoznawcze. - Udział w akcji „sprzątanie świata”. - Projekt ekologiczny „18-stka świat ratuje i z klimatem nie żartuje”	p. Anna Gągola - wychowawcy klas p. Jolanta Szady	- w porozumieniu z lokalnymi schroniskami dla zwierząt i innymi instytucjami działającymi na rzecz zwierząt - wrzesień 2022 r. - rok szkolny 2022/23
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	Zajęcia z doradztwa zawodowego oraz konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym.	doradca zawodowy	zgodnie z harmonogramem zajęć dla klas 7. i 8.

Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych	• Kontrolowanie frekwencji uczniów, usprawiedliwianie nieobecności na wniosek rodziców/opiekunów. • Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów (na zebraniach, podczas konsultacji, godzinach do dyspozycji; w razie potrzeby – prowadzenie rozmów telefonicznych, korespondencji)	•wychowawcy •wychowawcy, •pedagog szkolny	• na bieżąco •na bieżąco •zgodnie z terminarzem zebrań i konsultacji
Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	• Przypominanie rodzicom o obowiązku systematycznego monitorowania obecności dziecka na zajęciach edukacyjnych, potrzebie informowania szkoły o przewidywanej dłuższej nieobecności dziecka w szkole oraz bieżącym usprawiedliwianiu nieobecności. •Uświadomienie rodzicom szkodliwości usprawiedliwiania dziecku nieobecności, o których rodzic/opiekun wcześniej nie wiedział (wagarów) oraz konsekwencji długich i/lub częstych absencji. • Wspólne (dziecko + rodzic/opiekun + wychowawca, + pedagog lub dyrektor) ustalanie strategii działań w przypadku wagarowania ucznia.	• wychowawcy klas • wychowawca klasy, •pedagog •wychowawca, pedagog, dyrektor	• na bieżąco; zgodnie z harmonogramem zebrań i konsultacji • podczas wrześniowych zebrań i w miarę potrzeby • w razie potrzeby

SFERA EMOCJONALNA

Nauka nabywania świadomości własnych	• Warsztaty dla uczniów prowadzone przez	• pedagog szkolny	• W uzgodnieniu z Poradnią
--------------------------------------	--	-------------------	----------------------------

słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych działających na terenie Tarnowa. • Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	w porozmieniu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie i Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie; realizacja zadania zależy będzie od możliwości ich przeprowadzenia przez kadrę ww. instytucji • wychowawcy klas	Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie i Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie • zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy
Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji. Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	• Zajęcia do dyspozycji wychowawcy klasy (ew. lekcje języka polskiego, przyrody, biologii) Wykorzystanie filmów edukacyjnych poświęconych tej tematyce. • Zajęcia do dyspozycji wychowawcy klasy. Wykorzystanie filmów edukacyjnych poświęconych tej tematyce. Wykorzystanie dramy w celu „przećwiczenia” reakcji w potencjalnie trudnych sytuacjach.	•wychowawcy, nauczyciele wybranych zajęć edukacyjnych • wychowawcy •nauczyciele będący świadkami zachowań agresywnych	• zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy czy planem zajęć danego przedmiotu) • zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy • na bieżąco – jako reakcja w sytuacji wymagającej podjęcia interwencji

OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	• Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga. • Pozyskanie lub opracowanie własnych materiałów informacyjnych i ich udostępnienie (brozury, ulotki, artykuły na stronie internetowej szkoły).	• wychowawcy klas • pedagog szkolny	• zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy • kilka razy w roku
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej. Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja).	• Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń • Lekcje wychowawcze, warsztaty oraz wycieczki ogniska integracyjne; gry i zabawy integracyjne, rozmowy.	•wychowawca, pedagog szkolny •wychowawcy	• zgodnie z potrzebami • początek roku szkolnego; potem w miarę potrzeb
Uwrażliwienie rodziców na potrzebę uważnego obserwowania własnego dziecka i wyposażenie ich w wiedzę pozwalającą rozpoznać wczesne objawy depresji młodzieńczej, zaburzeń odżywiania i innych zaburzeń natury psychicznej.	• Zorganizowanie dla rodziców spotkania z psychologiem. • Opracowanie ulotki informacyjnej dotycz. symptomów depresji młodzieńczej. • Zamieszczania na stronach internetowych szkoły ciekawych artykułów popularyzujących wiedzę na	• pedagog szkolny • pedagog szkolny • pedagog szkolny	• do uzgodnienia • listopad/grudzień 2022 • 2 razy w roku

	dany temat oraz stworzenie bazy linków odsyłających do materiałów zamieszczanych w sieci oraz spisu wartościowej literatury popularnonaukowej dotycz. problemów wieku dorastania.		
Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg. ustaleń, np. realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej	•wychowawca, pedagog szkolny	•Zgodnie z potrzebami.

Realizacja ww.zadań we wskazanej formie zależeć będzie od sytuacji epidemiologicznej. Dopuszcza się ograniczenie liczby zadań lub zmianę form ich realizacji. Możliwe jest też wprowadzenie nowych zadań, jeśli taka będzie potrzeba sygnalizowania przez odbiorców programu.

IX. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja prowadzana będzie m. in. przez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i zespołach samokształceniowych ,
- 6) analizy przypadków,
- 7) inne działania, które zdecyduje się zastosować zespół powołany do przeprowadzenia ewaluacji Programu

Ewaluacja programu przeprowadzona zostanie w maju i czerwcu 2023 r. przez Zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Zadaniem Zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 18 w Tarnowie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie został uchwalony przez Radę Rodziców SP18 w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły w dniu 29 września 2022 r.